

PROCEDURA RAZVRSTAVANJA KLIJENATA NA MALE I PROFESIONALNE ULAGATELJE

Ožujak 2012.

Uprava OTP banke d.d. Hrvatska, Domovinskog rata 3, 23 000 Zadar, www.otpbanka.hr (dalje: Kreditna institucija) temeljem čl. 67. Zakona o tržištu kapitala NN 88 / 08 i 146 / 08 (dalje: Zakon o tržištu kapitala ili ZTK) i Pravilnika o obvezama poslovnog ponašanja investicijskog društva prilikom pružanja usluga klijentima NN 5 / 09 (dalje: Pravilnika), donosi:

Proceduru razvrstavanja klijenata na male i profesionalne ulagatelje

U skladu s gore navedenim propisima Kreditna institucija dužna je svoje klijente, obzirom na njihovo znanje, iskustvo, financijsku situaciju i ulagačke ciljeve, razvrstati na male i profesionalne ulagatelje.

Uvjeti razvrstavanja klijenata na male i profesionalne ulagatelje

Profesionalni ulagatelji

Profesionalnim ulagateljem smatra se klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika.

Profesionalni ulagatelji po sili Zakona o tržištu kapitala

Subjekti koji se smatraju profesionalnim ulagateljima temeljem Zakona o tržištu kapitala, kojima se pružaju investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge su:

1. Subjekti koji za djelovanje na financijskom tržištu podliježu obvezi odobrenja i / ili nadzora nadležnog regulatornog tijela:

- investicijska društva,
- kreditne institucije,
- ostale financijske institucije s odobrenjem za rad izdanim od nadležnog tijela sukladno zakonskim propisima koji uređuju njihov rad,
- društva za osiguranje,
- društva za zajednička ulaganja i njihova društva za upravljanje,
- društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
- mirovinska osiguravajuća društva,
- trgovci robom i izvedenicama na robu,
- lokalna društva,
- ostali institucionalni ulagači čija glavna djelatnost nije obuhvaćena gore navedenim alinejama, a podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu.

2. Pravne osobe koje, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu, zadovoljavaju najmanje dva od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva iznosi najmanje 150 mil. kuna,
- neto prihod iznosi najmanje 300 mil. kuna,
- kapital iznosi najmanje 15 mil. kuna.

3. Nacionalne i regionalne vlade, javna tijela za upravljanje javnim dugom, središnje banke, međunarodne i nadnacionalne institucije kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, Europska središnja banka, Europska investicijska banka i slične međunarodne organizacije.

4. Ostali institucionalni ulagatelji čija je glavna aktivnost investiranje u financijske instrumente, a koji ne podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu od strane nadležnog tijela, uključujući i subjekte osnovane u svrhu sekuritizacije imovine.

Profesionalni ulagatelji na vlastiti zahtjev

Osim klijenata koji su po sili Zakona o tržištu kapitala svrstani u profesionalne ulagatelje, Kreditna institucija će u profesionalne ulagatelje svrstati i sve klijente / potencijalne klijente, fizičke ili pravne osobe, koje isključivo na vlastiti zahtjev zatraže status profesionalnog ulagatelja, ali samo ako Kreditna institucija procjeni da klijent / potencijalni klijent ovisno o transakciji, posjeduje dovoljno znanja,

iskustva i stručnog znanja da je sposoban donositi vlastite odluke o ulaganjima i razumjeti uključeni rizik, a na temelju objektivne procjene Kreditne institucije koja se zasniva na ispunjenju najmanje dva od sljedećih kriterija:

- Klijent / potencijalni klijent je na za njega mjerodavnom tržištu izvršio prosječno 10 transakcija značajne vrijednosti, unutar svakog tromjesečja, unutar godine dana,
- veličina klijentovog portfelja financijskih instrumenata prelazi 4 mil. kuna,
- klijent radi ili je radio u financijskom sektoru najmanje godinu dana na poslovima koji zahtijevaju znanje o planiranim transakcijama ili uslugama.

Klijent koji na vlastiti zahtjev zatraži status profesionalnog ulagatelja mora pismeno zatražiti taj tretman općenito ili u odnosu na neku određenu transakciju ili financijski instrument. Kreditna institucije izvjestiti će klijenta koju razinu zaštite i prava, koju pruža Sustav zaštite ulagatelja, može izgubiti. Klijent je dužan pismeno izvjestiti Kreditnu instituciju da je svjestan posljedice gubitka razine zaštite. Mjerodavno tržište za klijenta je tržište na kojem se trguje financijskim instrumentom za koji klijent želi dobiti status profesionalnog ulagatelja.

Portfelj financijskih instrumenata klijenta podrazumijeva novčana sredstva i financijske instrumente klijenta zajedno.

Mali ulagatelji

Malim ulagateljima se smatraju klijenti / potencijalni klijenti:

- koji po sili Zakona o tržištu kapitala ne spadaju u profesionalne ulagatelje,
- koji nisu na vlastiti zahtjev svrstani u profesionalne ulagatelje, a imaju uvjete za profesionalni status.

Kvalificirani nalogodavci

Kvalificirani nalogodavci po svom statusu svrstani su u profesionalne ulagatelje.

Kvalificirani nalogodavci u smislu Zakona o tržištu kapitala su:

- investicijska društva,
- kreditne institucije,
- društva za osiguranje,
- društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom,
- društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
- druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Republike Hrvatske,
- druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Zajednice ili države članice,
- trgovci robom i izvedenicama na robu (u skladu s čl.9. st. 1. tč.11. ZTK)
- lokalna društva,
- nacionalne vlade i javna tijela za upravljanje javnim dugom i središnje banke,
- nadnacionalne organizacije.

Pravila poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga

Kreditna institucija i njeni zaposlenici koji su ovlašteni pružati investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge, pridržavati će se pravila poslovnog ponašanja definiranih Zakonom o tržištu kapitala prilikom pružanja spomenutih usluga klijentima koji su kvalificirani kao:

- mali ulagatelji,
- profesionalni ulagatelji sa višom razinom zaštite,
- kvalificirani ulagatelji sa višom razinom zaštite.

Kreditna institucija može svojim klijentima pružati investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge, i bez prikupljanja podataka o znanju i iskustvu klijenta pomoću kojih bi bila u mogućnosti procijeniti jesu li financijski instrumenti koji su predmet naloga klijenta prikladni za njega, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. Ako se usluge odnose na:

- dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu ili na istovjetnom tržištu treće države, ili
- instrumente novčanog tržišta, ili

- obveznice ili druge oblike sekuritiziranog duga, osim onih obveznica ili drugih oblika sekuritiziranog duga u koje su ugrađene izvedenice, ili
- udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, ili
- ostale jednostavne financijske instrumente koji su kao takvi definirani temeljem Zakona o tržištu kapitala,

2. Usluga se pruža na inicijativu klijenta ili potencijalnog klijenta,

3. Klijent ili potencijalni klijent jasno je upozoren i upoznat kako prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga, Kreditna institucija nije dužna obaviti procjenu jesu li financijski instrumenti koji su predmet naloga klijenta prikladni za njega te da klijent stoga ne uživa zaštitu po mjerodavnim pravilima poslovnog ponašanja,

4. Kreditna institucija ispunjava sve mjere, propisane Zakonom o tržištu kapitala i Politikom kojom se regulira sprječavanje sukoba interesa“, za utvrđivanje, sprječavanje, upravljanje sukobom interesa i / ili obavješćavanje klijenta o istom pri pružanju investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga.

U smislu obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga:

- smatra se da investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge nisu pružene na inicijativu klijenta u slučaju kada zahtjev klijenta za pružanje spomenutih usluga proizlazi iz individualne komunikacije izvršene od strane klijenta ili u ime Kreditne institucije prema klijentu, a koja sadrži poziv ili je usmjerena na klijenta u svezi određenog financijskog instrumenta ili određene transakcije,
- smatra se da su usluge pružene na inicijativu klijenta unatoč tome što klijent zahtjeva pružanje usluga na temelju svih oblika komunikacije u kojima je sadržana promidžba ili ponuda financijskih instrumenata, izvršenih na bilo koji način koji je po svojoj prirodi općenit i upućen javnosti, većoj skupini ili vrsti klijenata ili potencijalnih klijenata.

Postupak razvrstavanja klijenata

Razvrstavanje klijenata prije pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga

Razvrstavanje klijenata

Kreditna institucija će prije pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga razvrstati potencijalnog klijenta sukladno definiranim uvjetima na:

- male ulagatelje,
- profesionalne ulagatelje,
- kvalificirane ulagatelje,
- profesionalne ulagatelje sa višom razinom zaštite,
- kvalificirane ulagatelje sa višom razinom zaštite.

Mali ulagatelji, profesionalni ulagatelji sa višom razinom zaštite, kvalificirani ulagatelji sa višom razinom zaštite

Nakon provedenog postupka razvrstavanja klijenata, Kreditna institucija će s malim ulagateljima, profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim ulagateljima s višom razinom zaštite sklopiti ugovor u pisanom obliku na trajnom mediju, koji uređuje njihova međusobna prava i obveze. Ugovor između Kreditne institucije i klijenta biti će sklopljen u pisanom obliku, a u ugovoru će biti naznačeno na koje transakcije klijenta će se odnositi viša razina zaštite. Prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga, Kreditna institucija pridržavati će se pravila poslovnog ponašanja u smislu Zakona o tržištu kapitala i Pravilnika Regulatora.

Obavješćavanje klijenta o statusu profesionalnog ulagatelja

Kreditna institucija dužna je obavijestiti klijenta koji se smatra profesionalnim ulagateljem, na temelju podataka dostupnih o njemu, da će biti tretiran kao takav prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga.

Kreditna institucija dužna je klijenta obavijestiti o mogućnosti izmjene dogovorenih uvjeta kako bi, na njegov zahtjev, postigao višu razinu zaštite. S druge strane obveza je klijenta koji se smatra profesionalnim ulagateljem zatražiti višu razinu zaštite ako smatra da ne može propisno procijeniti ili upravljati uključenim rizicima.

Ukoliko klijent ili potencijalni klijent koji se smatra profesionalnim ulagateljem zatraži veću razinu zaštite, Kreditna institucija će s klijentom sklopiti Ugovor o posredovanju u trgovanju financijskim

instrumentima i / ili Ugovor o skrbništvu nad financijskim instrumentima na temelju kojeg klijent neće biti tretiran kao profesionalni ulagatelj u smislu pravila poslovnog ponašanja.

Kvalificirani ulagatelji

Prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga za račun klijenta kvalificiranog ulagatelja, Kreditna institucija nije dužna pridržavati se:

- pravila poslovnog ponašanja,
- obveza pri postupanju s nalogom klijenta, i
- obveze najpovoljnijeg izvršenja naloga

u smislu Zakona o tržištu kapitala osim u slučaju kada kvalificirani nalogodavac zatraži veću razinu zaštite.

Razvrstavanje klijenata kojima je status već definiran

Profesionalni ulagatelji dužni su izvijestiti Kreditnu instituciju o svakoj promjeni koja bi mogla utjecati na promjenu njihovog statusa.

Kreditna institucija dužna je preuzeti odgovarajuće mjere u svezi promjene statusa klijenta ako sazna da klijent više ne ispunjava uvjete za profesionalnog ulagatelja.

Sustav zaštite ulagatelja

Kreditna institucija član je Fonda za zaštitu ulagatelja temeljem odredbi Zakona o tržištu kapitala, Pravilnika donesenih na temelju istog Zakona i pravila Operatera Fonda. Kreditna institucija će klijente svrstane u kategoriju:

- malih ulagatelja,

prije pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga, izričito obavijestiti o svim uvjetima osiguranja zaštićenih tražbina klijenta do maksimalnog iznosa od 150.000 kuna.

Izmjena mjerodavnih propisa

U slučaju izmjene propisa temeljem kojih je ova Procedura donesena Kreditna institucija će pristupiti izmjeni ove Procedure.

U slučaju da odredbe ove Procedure nisu u skladu s mjerodavnim propisima (zakonskim i pod zakonskim) do izmjene primjenjivat će se neposredno ti propisi.

Stupanje na snagu Procedure razvrstavanja klijenata

Procedura razvrstavanja klijenata stupa na snagu 16. ožujka 2012. godine.

Stupanjem na snagu ove Procedure prestaju važiti Kriteriji o razvrstavanju klijenata usvojeni odlukom Uprave banke od 01. srpnja 2009. godine.

U Zadru, 16. ožujka 2012. godine